

9211 - Cuma gününün faziletleri

Soru

Cuma gününü diğer günlerden ayıran özellik nedir ve nedendir?

Detaylı cevap

Cuma gününün birçok özellik ve fazileti mevcut olup yüce Allah bu günü diğer günlerden daha üstün kılmıştır.

Ebu Hureyre ve Huzeyfe r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: "Allah, bizden önceki toplulukları cumadan şaşırtmıştır. Böylece yahudilerin günü cumartesi, hristiyanların da pazar olmuştur. Sonra Allah, bizi dünyaya getirmiş ve bize cuma gününü bulmaya hidâyet vermiştir. Bu suretle Cuma, cumartesi ve pazar günleri (ibâdet için) belirlendi. Yine böyle kıyamet gününde onlar bizden sonra gelecek ve muamele görecekler. Biz dünya ehlinin en sona kalanlarıyız fakat kıyamet gününde, en başta bulunanlar ve bütün kullardan önce kendilerine hüküm verilenleriz" (Muslim 856)

Nevevi, el Kadi'nin şöyle dediğini aktarır:

Açık görüşe göre yüce Allah, Cuma gününün yüceltilmesini önceki kavimlere farz kılmış fakat ibadet için belirlememiş ve onların ictihadına bırakmıştır. Fakat onlar ictihatlarında muvaffak olmamıştır. Ancak bu ümmete farz kılmış ve ictihatlarında bırakmamıştır, böylece faziletine nail olmuşlardır. Rivayet edildiğine göre Musa aleyhisselam yahudilere cuma günü ibadet etmelerini emretmiş ve faziletini belirtmiş fakat onlar onunla tartışmış ve cumartesi gününün daha faziletli olduğunu savunmuşlar. Bunun üzerine O, onları bırakmıştır. El Kadi: Şayet nas olarak belirtilmiş olsaydı ihtilafa düşmeyeceklerdi. Belki de açıkça onlara bildirildiği halde ihtilafa düşmüş olabilirler, bu günü başka günle değiştirmiş ve yanlış yapmışlardır. Şüphesiz onların cuma günü faziletini duyup aksi davranmaları garip değildir. Çünkü onlar "işittik ve isyan ettik" diyen bir topluluktur.

Evs b. Evs r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Şüphesiz cuma günü sizin en faziletli günlerinizdendir. Âdem o günde yaratılmış ve ruhu o günde kabzedilmiştir. İkinci (dirilme için olan) ve birinci (kendisi ile her şeyin öldüğü) üflemler o gündedir. O günde bana çok çok salavât getiriniz. Çünkü sizin salavâtınız bana arz olunur."

Ashab; Ya Resûlallah, senden hiçbir şey kalmadığı halde, -Evs diyor ki, bununla, çürüdüğü halde" demek istiyorlardı,- salavâtımız sana nasıl arz olunur? dediler. (Resûlullah (s.a.v.) da;)

"Allah (c.c.) nebilerin cesetlerini toprağa haram kıldı. (toprak onları yiyemez)" buyurdu. (Ebu Davud1047, Elbani 925)

Ebu Hureyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Resulullah (s.a.) şöyle buyurdu: "Üzerine güneş doğan en hayırlı gün cuma günüdür. Âdem o gün yaratıldı, o gün cennete konuldu ve yine o gün cennetten çıkarıldı." (Müslim1410)

Bu hadis cuma gününün diğer günlerden daha faziletli olduğu sebepleri içermiştir.

El Kadi İyad şöyle dedi:

Sayılan faziletler, cuma gününün faziletini belirtmek için zikredilmemiştir. Çünkü Âdem (a.s) in Cennet'ten çıkması ve kıyametin kopması fazilet olarak sayılmaz. Ancak bu günde meydana gelen ve gelecek büyük olaylara dikkat çekilmek istenmektedir. Böylece kulun Allah'ın rahmetine ulaşması ve azabından sakınması için salih amellere sarılması teşvik edilmektedir.

Ebu Bekir el Arabi, Tirmizi şerhi olan el Ehvazi kitabında şöyle dedi: Tüm bunlar faziletlerden sayılır, Âdem (a.s) in Cennetten çıkması neslin var olmasına sebeptir. Tüm bu insan nesli ve içinde bulunan peygamberler, salih insanlar ve evliyalar bunun sonucudur. Âdem aleyhissalam Cennet'ten kovulmamıştır ancak bir görevi yerine getirip tekrar cennete dönmek için çıkmıştır. Kıyametin kopması; salihlerin, peygamberlerin ve evliyaların sevaplarını ve ödülleri daha erken almaları içindir. Kıyamet onların yüceliğini ve

kerametlerini açığa çıkaracaktır. Ayrıca bu, günün diğer günlerden daha üstün olduğunu göstermektedir.

Ebu Lübabe bin Abdulmunzir r.a Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Şüphesiz cuma günü, Allah katında günlerin efendisi ve günlerin en yücesidir. Allah katında Kurban bayramı ve Ramazan bayramı günlerinden daha büyüktür. Bugünün beş özelliği vardır: Allah, Âdem (Aleyhisselam)'ı o gün yarattı. Allah, Âdem (Aleyhisselam)'ı (Cennetten) yere o gün indirdi. Allah, Âdem (Aleyhisselam)'ı hayatına o gün son verdi. O günde öyle bir saat vardır ki, (mümin) kul haram bir şey istemedikçe Allah Teala'dan ne isterse mutlaka Allah ona verecektir. Kıyamet o günde kopacaktır. Yüce makama erişen melekler, gök, yer, rüzgarlar, dağlar ve deniz; Cuma gününden korkarlar. (Anılan varlıklardan) Bu günden korkmayan tek bir varlık yoktur". (İbn Mace 1084, Elbani Hasen demiştir. 2279)

El Sindi şöyle dedi: "Cuma gününden korkarlar." yani kıyamet gününden korkarlar. Bu hadise göre tüm varlıklar günleri tanır ve kıyametin cuma gününde kopacağını bilirler.

Cuma gününün faziletlerinde bazıları şöyledir:

1-Bu günde cuma namazı kılınır, ki bu namaz en faziletli namazdır. Yüce Allah şöyle dedi: "Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın. Eğer bilerseniz bu, sizin için daha hayırlıdır." (Cuma 9)

Ebu Hureyre r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Büyük günahlardan kaçınıldığı müddetçe, beş vakit namaz ile iki cuma, aralarında işlenen küçük günahlara keffârettir."

2-Cuma gününde cemaatla kılınan sabah namazı o haftada kılınan en faziletli namazdır. İbn Ömer r.a' dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Allah katında en faziletli namaz cuma günü cemaatla kılınan sabah namazdır" (Beyhaki, Şiabuliman, Elbani sahih demiştir. 1119)

Cuma gününde kılınan sabah namazının bir özelliği de birinci rekatinde Secde suresi ikinci rekatinde ise İnsan suresi okunur.

Ebu Hureyre r.a' dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem cuma günü sabah namazında birinci rekatta "elif lam mim Tenzil.." ikinci rekatta ise "Hel eta alal inseni hinun mineddehri lem yekun şeyen mezkuren.." okurdu. (Buhari 851, Muslim 880)

Hafız ibn Hacer şöyle dedi:

Bu iki surenin okunmasında Âdem a.s'ın yaratılışı ve Kıyametin olaylarına işaret vardır. Tüm bunlar cuma gününde olmuş ve olacak olaylardır.

3-Her kim cuma gününde veya gecesinde vefat ederse Allah onu kabir azabından korur.

Abdullah bin Amr r.a' dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Yüce Allah, cuma günü veya gecesinde vefat eden müslümanı kabir fitnesinden korur" (Tirmizi 1074, Elbani sahih demiştir. 49-50)

Allah bizi rızasına kavuştursun.

En iyisini Allah bilir.